

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9922/2024
19.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић, Весне Мاستиловић, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Сретко Ћирић, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, из ..., чији је пуномоћник Иван Тоскић, адвокат из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3635/23 од 23.01.2024. године, у седници одржаној дана 19.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3635/23 од 23.01.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Брусу Судска јединица у Александровцу П 503/22 од 06.10.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и наложено је туженима да о свом трошку посеку и уклоне стабла дрвета- липе које се налази на кп. бр. .../... КО ..., држаоца тужених. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужилји солидарно накнаде трошкове парничног поступка од 149.800,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3635/23 од 23.01.2024. године, усвојена је жалба тужених и преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се наложи туженима да о свом трошку посеку и уклоне стабла дрвета- липе које се налази на кп. бр. .../... КО ..., држаоца тужених, и обавезана је тужилја да туженима накнади трошкове парничног поступка од 215.650,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилја је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, погрешно се позивајући на одредбу члана 404. ЗПП обзиром да је Апелациони суд преиначио првостепену пресуду па је иста дозвољена по члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20) па је утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности. На друге битне повреде одредаба парничног поступка није конкретно и образложено указано.

Према утврђеном чињеничном стању кп.бр. .../... и кп.бр. .../... уписане у ЛН бр. ... КО ... власништво по једном идеалном половином тужиље и покојног ГГ, чији је унук тужени ББ а снаха тужена ВВ, као законски наследници иза смрти сина пок. ГГ, сада покојног ДД, првобитно туженог. Кп.бр. .../... фактички држи тужиља АА и на њој се налазе стамбени објекти тужиље а кп.бр. .../... укупне површине 1.396 м², на којој се налази спорно дрво липе фактички држе овде тужени. Увиђајем на лицу места и вештачењем од стране вештака грађевинске струке утврђено је да се дрво липе, које је предмет овог спора налази на кп. .../... на удаљености од 2,3 м од оgrade која дели ову парцелу и кп.бр. .../..., да је објекат од стабла удаљен 4,40 м, а део крошње липе прелази на кп. бр. .../... и надноси се над објекат 2 – 3 метра. Препоручена удаљеност дрвета од објекта, конкретно за липу висине 16 – 24 метара, као у конкретном случају, износи 8 метра од објекта, а објекат тужиље од липе удаљен је 4,40 метара што је мање од минималне препоручене удаљености, а на жичаној огради постоји благо закошење стубића које може бити последица неквалитетно изведених радова али и могућности да је корење липе довело до закошења стубића. Вештачењем је утврђено да се не може тврдити да коренов систем липе утиче на појаву пукотина старог објекта у делу прозора приземља десно од улаза тужиље, обзиром да постоји проблем нерегулисања сакупљања атмосферских вода, као и да се гране липе не надвијају над кров овог објекта. Не постоји начин да се утврди у којој мери коренов систем липе доприноси појави деформација на објекту, осим да се врши откопавање објекта и да се утврди колико коренов систем залази испод темеља објекта, а да су оштећења на објекту тужиље настала између осталог и због дејства кореновог система липе која се налази на удаљености од 4,4 метра од објекта.

На основу тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да липа представља извор опасности за објекте тужиље и да се опасност огледа у томе што коренов систем липе угрожава објекте првенствено стари објекат тужиље, а путем кореновог система доводи у опасност и нови објекат тужиље, да лишће липе код завршетка процеса вегетације, с обзиром на близину липе, пада у олуке објекта тужиље и онемогућава нормалан проток атмосферских вода, а да гране липе које се простиру над објекат и двориште тужиље представљају опасност која потенцијално може да угрози како кров тако и људске животе приликом проласка испод тих грана за случај њиховог пада при олуји, па је закључио да су тужени као сувласници и фактички држаоци кп.бр. .../... дужни да сходно одредбама члана 13. Закона о основама својинско правних односа и 156. Закона о облигационим односима, отклоне узрок опасности за тужиљу која потиче од предметне липе због чега је првостепени суд усвојио тужбени захтев тужиље и наложио туженима да о свом трошку посеку и уклоне стабло дрвета липе која се налази на кп.бр. .../... .

Другостепени суд је одлучујући о жалби туженог закључио да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, због чега је преиначио првостепену пресуду и одбио тужени захтев тужиље закључујући да тужени ББ и ВВ нису уписани као сувласници кп.бр. .../..., нити је у том својству био уписан њихов правни претходник ДД према коме је тужба првобитно била усмерена, због чега они иако се налазе у фактичкој државини кп.бр.

.../... немају овлашћења да без прибављања сагласности осталих сувласника врше власничка овлашћења сразмерно свом уделу.

По оцени Врховног суда правилна је одлука другостепеног суда.

На спорни однос странака примењују се правила суседског права, као приватно – правног ограничења права својине. Суседско право обавезује сопственика суседне непокретности да у вршењу права својине не води рачуна само о свом интересу већ да своје право својине врши на начин који одговара и његовом суседу. Већина суседских права није регулисана позитивним правом, због чега се примењују правна правила садржана у грађанским законима који су важили до 06.04.1941. године и правила обичајног права.

Према тим правилима гране и жиле дрвета припадају сопственику земљишта на коме се налази стабло дрвета а под условом да се гране и жиле налазе на тој земљи, али ако су гране и жиле прешле на суседно земљиште припадају сопственику тог земљишта он има право да их посече и задржи за себе под условом да му сметају а сопственик земље на којој се налази стабло у примереном року на његов захтев није посекао и уклонио. Дакле, тужила као сопственик и фактички држалац кп.бр. .../... има право да креше гране туженикове липе које се налазе изнад њене парцеле и да креше жиле те исте липе које су прешле на њену парцелу, јер на тај начин врши своје право и тиме не прекорачује вршење тог права.

Са изнетих разлога правилна је одлука другостепеног суда да тужбени захтев тужиле није основан, па су без утицаја на другачију одлуку овог суда разлози другостепеног суда да туженици немају власничка овлашћења за поступање сразмерно свом уделу, као и ревизијско позивање тужиле на примену члана 42. став 1. Закона о основама својинско правних односа. Ово и са разлога што тужила у поступку није доказала да предметна липа представља извор опасности од кога прети знатнија штета њеној непокретности у смислу члана 156. ЗОО.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка донета сходно члану 153, 154. и 165. став 2. ЗПП.

Са изнетих разлога, Врховни суд је ревизију тужиле одбио као неосновану и одлучио као у изреци пресуде применом члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**